

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000032

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трускавецька Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Truskavetska

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6605-7948

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-03-2026

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія

Місце роботи здобувача: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 27.053.03

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі
2. Theoretical and Methodological Foundations of Professional Training of Future Teachers of the Natural Science Educational Field

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано теоретико-методологічну концепцію та розроблено інтегровану систему професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі, спрямовану на модернізацію змісту, технологій і результатів підготовки. Визначено наукову новизну, що полягає в розробленні концептуальної моделі, уточненні поняття «професійна готовність», обґрунтуванні чинників її формування та верифікації критеріального апарату. Теоретико-методологічну платформу сформовано на основі синергії системного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного, інтегративного, праксеологічного й критеріального підходів; систему структуровано за методологічно-цільовим, предметно-професійним, організаційно-процесуальним і критеріально-діагностичним блоками. Визначено комплекс педагогічних умов, що забезпечує міждисциплінарну інтеграцію теоретичного й практичного складників, упровадження адаптивних змішаних форм навчання та індивідуальних стратегій професійного зростання. Апробовано критеріальний апарат оцінювання з шістьма критеріями та чотирма рівнями сформованості, обґрунтовано

організаційно-педагогічні засади підготовки й експериментально доведено ефективність STEM-, цифрових, проектних і VR/AR-технологій. Упроваджено навчально-методичний комплекс, що включає авторські посібники «STEM-технології у навчанні природничих дисциплін», «Сучасні методологічні підходи у навчанні природничих дисциплін», «Електронні освітні ресурси у навчанні природничих дисциплін». Експеримент за участю 425 здобувачів природничої освітньої галузі підтвердив позитивну динаміку компонентів професійної готовності та ефективність педагогічних умов і моделі підготовки, прикладна цінність яких забезпечує відповідність Професійному стандарту в умовах цифровізації та міждисциплінарної інтеграції.

2. The dissertation substantiates a theoretical and methodological concept and develops an integrated system of professional training for future teachers of the natural science educational field, aimed at modernizing the content, technologies, and outcomes of training. The scientific novelty consists in the development of a conceptual training model, clarification of the notion of professional readiness, substantiation of the factors of its formation, and verification of the assessment criteria framework. The theoretical and methodological platform is formed on the basis of the synergy of systemic, learner-centered, activity-based, competency-based, integrative, praxeological, and criterion-based approaches; the system is structured into methodological-target, subject-professional, organizational-procedural, and criteria-diagnostic blocks. A set of pedagogical conditions has been identified to ensure interdisciplinary integration of theoretical and practical components, the implementation of adaptive blended learning formats, and the design of individual strategies for professional development. A criteria-based assessment framework comprising six criteria and four levels of formation has been tested; organizational and pedagogical foundations of training have been substantiated; and the effectiveness of STEM, digital, project-based, and VR/AR technologies has been experimentally proven. An educational and methodological complex has been implemented, including the author's manuals «STEM Technologies in Teaching Natural Science Disciplines», «Modern Methodological Approaches to Teaching Natural Science Disciplines» and «Electronic Educational Resources in Teaching Natural Science Disciplines». An experiment involving 425 students of the natural science educational field confirmed positive dynamics in the components of professional readiness and the effectiveness of the pedagogical conditions and training model, whose applied value ensures compliance with the Professional Teacher Standard under conditions of digitalization and interdisciplinary integration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Трускавецька І. Я. Проблеми сучасності професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі. *Moderní aspekty vědy: XXXVII. díl mezinárodní kolektivní monografie. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2023. С. 169-185.*
- 2. Трускавецька І. Система професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі: монографія. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. 294 с.
- 3. Трускавецька І. Я. STEM-технології у навчанні природничих дисциплін: навч. посіб. для здобувачів природничої освітньої галузі. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. 188 с.
- 4. Трускавецька І. Я. Трускавецька А. С. Методичні особливості навчання обдарованих дітей на уроках біології. *Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 42. Т. 2. С. 235-239. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/42-2-39>*

- 5. Трускавецька І. Я. Формування дослідницьких умінь учнів на навчально-дослідних земельних ділянках у процесі вивчення дисциплін природничого циклу. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип. 47. Т. 4. С. 226-230. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/47-4-38>
- 6. Шапран Ю. П., Трускавецька І. Я. Організація дослідницької роботи учнів у куточку живої природи як метод формування пізнавального інтересу до вивчення біології. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2022. Вип. 2 (7). С. 747-754. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2\(7\)-747-754](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2(7)-747-754)
- 7. Трускавецька І. Я., Шапран Ю. П. Формування готовності майбутніх учителів біології до професійної діяльності в процесі проведення навчально-польової практики з зоології безхребетних. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2022. Вип. 3 (8). С. 119-130. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-3\(8\)-119-130](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-3(8)-119-130)
- 8. Трускавецька І. Я., Шапран Ю. П. Особливості використання кейс-методу в процесі підготовки майбутніх учителів природничих наук. Наукові інновації та передові технології (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2022. № 4 (6). С. 196-205. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-4\(6\)-196-205](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-4(6)-196-205)
- 9. Трускавецька І. Я., Клименко К. С. Використання мультимедійних технологій у процесі вивчення біології як засіб підвищення пізнавальної активності учнів. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2022. Вип. 10 (15). С. 297-306. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-10\(15\)-297-306](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-10(15)-297-306)
- 10. Трускавецька І. Я., Волошина А. І. Технології змішаного навчання як об'єкт педагогічного моделювання в умовах загальної середньої освіти. Наукові інновації та передові технології (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2022. № 10 (12). С. 436-444. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10\(12\)-436-444](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-10(12)-436-444)
- 11. Трускавецька І. Я., Мандрика І. О. Професійна готовність майбутніх учителів біології та основ здоров'я до дослідницької діяльності в куточку живої природи. Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»). 2022. № 13 (13). С. 388-398. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-13\(13\)-388-398](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-13(13)-388-398)
- 12. Трускавецька І. Я. Використання технології «Перевернутий клас» як моделі змішаного навчання у процесі вивчення біології. Актуальні питання у сучасній науці. 2022. № 6 (6). С. 169-182. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-6\(6\)-169-182](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-6(6)-169-182)
- 13. Трускавецька І. Я. Формування екологічної свідомості у професійній підготовці майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2023. № 87. С. 219-224. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2023.87.39>
- 14. Трускавецька І. Я. Розвиток креативного мислення у професійній підготовці майбутніх учителів біології та основ здоров'я шляхом використання елементів Stem-освіти. Вісник науки та освіти (Серія філологія, культура і мистецтво, педагогіка, історія та археологія, соціологія). 2023. Вип. 4 (10). С. 726-735. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4\(10\)-726-735](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4(10)-726-735)
- 15. Трускавецька І. Я. Ковтун І. Особливості застосування діяльнісного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів природничих наук. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. Вип. № 5 (11). С. 476-486. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5\(11\)-476-486](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5(11)-476-486)
- 16. Трускавецька І. Я. Використання сучасних освітніх онлайн-платформ у професійній підготовці майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 60. С. 71-75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/60.14>
- 17. Трускавецька І. Я. Мобільне навчання як ефективний інструмент професійної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 10 (24). С. 732-739. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-10\(24\)-732-739](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-10(24)-732-739)
- 18. Трускавецька І. Я. Технології змішаного навчання як інноваційна форма організації готовності майбутніх учителів біології та основ здоров'я у закладах вищої освіти. Наука і освіта. 2023. №. 2. С. 71-82.

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2023-2-12>

- 19. Трускавецька І. Я. Сучасний стан та перспективи підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі до застосування технології змішаного навчання у професійній діяльності. Наука і техніка сьогодні (Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Педагогіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»). 2023. №. 11 (25). С. 594-606. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11\(25\)-594-605](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11(25)-594-605)
- 20. Трускавецька І. Я. Методологічні підходи підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі до професійної діяльності. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2023. № 2. С. 14-22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3605.23.2.2>
- 21. Трускавецька І. Я. Принципи та педагогічні умови підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі до професійної діяльності в умовах НУШ. Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 65. Т. 2. С. 44-49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/65.2.8>
- 22. Засекіна Т. М., Трускавецька І. Я. Актуальні аспекти професійної підготовки учителів природничої освітньої галузі. Природнича освіта та наука. 2024. Вип. 1. С. 19-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-1.03>
- 23. Засекіна Т. М., Трускавецька І. Я. Професійна підготовка вчителів природничої освітньої галузі до експериментальних досліджень у закладах загальної середньої освіти. Український педагогічний журнал. 2024. № 1. С. 74-80. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-74-80>
- 24. Трускавецька І. Я. Формування готовності майбутніх учителів природничої освітньої галузі до застосування освітніх інновацій Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 75. Т. 3. С. 294-300. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-43>
- 25. Засекіна Т. М., Трускавецька І. Я. Ключові аспекти розробки модельних навчальних програм природничих предметів для 5-9 класів ЗЗСО в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців. Український педагогічний журнал. 2024. № 3. С. 179-188. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-3-179-188>
- 25. Засекіна Т. М., Трускавецька І. Я. Ключові аспекти розробки модельних навчальних програм природничих предметів для 5-9 класів ЗЗСО в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців. Український педагогічний журнал. 2024. № 3. С. 179-188. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-3-179-188>
- 26. Трускавецька І. Я. Використання STEM-технології в освітньому процесі під час вивчення природничих дисциплін. Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2024. № 2. С. 131-137. DOI: <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2024-2-131-137>
- 27. Трускавецька І. Я. Біологічна складова природничої освітньої галузі: формування ключових компетентностей у процесі професійної підготовки фахівців. Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти. Кропивницький: Вид. дім «Гельветика», 2024. Вип. 2 (4). С. 178-186. DOI: <https://doi.org/10.32782/cusu-pmtp-2024-2-19>
- 28. Трускавецька І. Я. Критеріально-рівнева структура професійної готовності майбутніх учителів природничої освітньої галузі в контексті сучасних вимог. Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи. 2025. Вип. 6. С. 26-33. DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-6-5>
- 29. Трускавецька І. Я. Проблеми формування готовності майбутніх учителів природничої освітньої галузі до професійної діяльності в умовах модернізації системи освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 85. Т. 3. С. 294-298. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-3-43>
- 30. Трускавецька І. Я. Інтерактивні технології навчання як засіб формування професійних компетентностей у майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Acta Paedagogica Volynienses. 2025. № 2. С. 124-129. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.17>
- 31. Трускавецька І. Я. Реалізація інтегративного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів природничих дисциплін. Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи. 2025. Вип. 8. С.

92-96. DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2025-8-15>

- 32. Трускавецька І. Я. Біологічні екскурсії у природу як ефективна форма навчання у професійній підготовці майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2025. № 2 (368). С. 127-133. DOI: <https://doi.org/10.12958/3083-6514-2025-2-127-133>
- 33. Трускавецька І. Я. Європейський вектор професійної підготовки учителів природничих дисциплін. Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія. 2025. № 2. С. 168-175. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2021/2025-2-25>
- 34. Трускавецька І. Я. Імплементация сучасних інновацій у процес професійної підготовки вчителів природничих дисциплін. Педагогічні науки: теорія та практика. 2025. № 2. С. 245- 252. DOI: <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2025-2-32>
- 35. Трускавецька І. Я. Метод проектів у реалізації дослідницької діяльності майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2025. № 100. С.168-172. DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2025.100.28>
- 36. Трускавецька І. Я. Діагностика професійної готовності майбутніх учителів природничої освітньої галузі: результати експериментальної апробації комплексу методик. Інноваційна педагогіка. 2025. Вип. 86. Т. 2. С. 152-157. DOI: <https://doi.org/10.32782/ip/86.2.28>
- 37. Трускавецька І. Я. Реалізація формульованого експерименту для становлення готовності майбутнього вчителя природничої освітньої галузі. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2025. Вип. 21. С. 45-53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2025-21.5>
- 38. Трускавецька І. Я. Інтелектуально-пізнавальний критерій готовності майбутніх учителів природничої освітньої галузі до професійної діяльності. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2025. Вип. 11 (57). С. 1434-1442. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-11\(57\)-1434-1442](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-11(57)-1434-1442)
- 39. Truskavetska I. Ya. Value-motivational aspects of forming professional readiness of future teachers of the natural sciences educational field. Наука і техніка сьогодні (Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Педагогіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»). 2025. Вип. 11 (52). С. 732-740. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-11\(52\)-732-740](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-11(52)-732-740)
- 40. Kuybida V. V., Nekrasova O. D., Kutsokon Yu. K., Lopatynska V. V., Truskavetska I. Ya. Summer Fish Kills in the Kaniv Reservoir. Hydrobiological Journal. 2019. Vol. 55 (1). P. 103-106. DOI: 10.1615/HydrobJ.v55.i1.110 URL: <https://www.dl.begellhouse.com/pt/journals/38cb2223012b73f2,51cfce8a0ce6f810,6c9b352c061782ea.html#> (Scopus).
- 41. Truskavetska I. Ya. The present state of biodiversity and fauna of daytime butterflies (Lepidoptera, Diurna) in the vicinity of the Kaniv district. Ukrainian Journal of Ecology. 2018. Vol. 8 (4). P. 129-136. URL: <https://www.ujecology.com/articles/the-present-state-of-biodiversity-and-fauna-of-daytime-butterflies-lepidoptera-diurna-in-the-viceinity-of-the-kaniv-distr.pdf> (Web of Science Core Collection).
- 42. Truskavetska I. Ya. Phenological Features of (Mamestra Brassicae L. 1758) Development in Agrocoenosis of Cabbage in the Kamin-Kashyrskiy District (Volyn Region, Ukraine). Ukrainian Journal of Ecology. 2019. Vol. 9 (3). P. 71-73. DOI: 10.15421/2019_710 URL: <https://www.ujecology.com/articles/phenological-features-of-mamestra-brassicae-l-1758-development-in-agrocoenosis-of-cabbage-in-the-kaminkashyrskiy-district.pdf> (Web of Science Core Collection).
- 43. Marushko L., Hura A., Hrechko A., Truskavetska I. Individualization of the Education of Future Natural Sciences Teachers in the Context of Covid-19. Revista de la Universidad del Zulia. Año 13, 2022. № 37. P. 128-147. DOI: <http://dx.doi.org/10.46925//rdluz.37.09> (Web of Science Core Collection)
- 44. Marushko L., Hrechko A., Truskavetska I., Nakonechna O., Korshevniuk T. La formación de los futuros profesores de Ciencias Naturales para actividades profesionales utilizando herramientas STEM. Revista de la Universidad del Zulia. 2023. Vol. 14 (41). P. 29-58. DOI: <https://doi.org/10.46925//rdluz.41.03> (Web of Science

Core Collection).

- 45. Rudyshyn S., Truskavetska I., Romanyuk S., Vakal A., Hnatyuk V. The role of motivation factors in education for the development of student's environmental leadership in HEIs. *Journal of Education and Learning (EduLearn)*. 2024. Vol. 18 (1). P. 1-8. DOI: <https://doi.org/10.11591/edulearn.v18i1.21016> URL: <https://edulearn.intelektual.org/index.php/EduLearn/article/view/21016> (Scopus).
- 46. Truskavetska I., Kyryienko O., Buslenko L., Hrudynin B. The role of virtual reality in improving the quality of professional training of natural science teachers. *Educação&Formação: Journal of the Graduate Program in Education from the State University of Ceará (UECE)*. 2024. V. 9. P. 1-19. DOI: <https://doi.org/10.25053/redufor.v9.e13866> (Web of Science Core Collection)
- 47. Трускавецька І., Безвіконна С. Формування дослідницьких умінь у процесі вивчення біології. *Modern trends in development science and practice: Abstracts The VII International scientific and practical conference (November 02-05, 2021)*. Varna, Bulgaria, 2021. С. 471-473.
- 48. Трускавецька І. Я. Формування дослідницьких компетенцій на уроках біології. *Multidisciplinary research: The XIV International scientific and practical conference (December 21-24, 2020)*. Bilbao, Spain. С. 353-356.
- 49. Трускавецька І. Я. Основні групи токсичних речовин, які забруднюють водне середовище. *Interaction of society and science: problems and prospects: The XXX International scientific and practical conference (June 15-18, 2021)*. London, England, 2021. С. 63-65.
- 50. Трускавецька І.Я. Основні інфекційні захворювання акваріумних риб та засоби їх профілактики. *Advancing in research and education: The XII th International scientific and practical conference (December 07-10, 2020)*. La Rochelle, France, 2020. С. 69-71.
- 51. Трускавецька І.Я. Реалізація освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у процесі підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я базової школи. *Проектування та реалізація освітніх програм за спеціальністю 014 «Середня освіта»: матеріали Всеукр. науково-педагогічного підвищення кваліфікації (м. Одеса, 31 жовтня – 11 грудня 2022 р.)*. Одеса: Вид. дім «Гельветика», 2022. С. 163-166.
- 52. Соколова Т., Трускавецька І. Використання ігрових технологій на уроках біології в умовах дистанційного навчання. *Проблеми та перспективи розвитку природничої освітньої галузі: зб. наук. праць*. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2022. С. 218-223.
- 53. Трускавецька І. Використання здоров'язберезувальних технологій у процесі професійної підготовки вчителя біології та основ здоров'я. *Безпека життєдіяльності, екологія і охорона здоров'я дітей і молоді XXI сторіччя: сучасний стан, проблеми та перспективи: матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Переяслав 29-30 вересня 2022 р.)*. Переяслав, 2022. С. 87-92.
- 54. Трускавецька І. Використання цифрових інструментів у професійній підготовці майбутніх учителів біології та основ здоров'я. *Сучасна освіта: стратегії та технології навчання: зб. наук. праць у 2 ч. / наук. ред. О. І. Шапран*. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2023 Ч. 2. С. 309-315.
- 55. Лагода О., Трускавецька І. Формування мотивації учнів до вивчення біології у процесі застосування технології змішаного навчання. *Проблеми та перспективи розвитку природничої освітньої галузі: зб. наук. праць*. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2023. С. 228 -234.
- 56. Трускавецька І. Я. Вивчення видового різноманіття регіональної фауни Твердокрилих (Coleoptera) околиць Переяславщини з метою формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів природничих наук. *Natural sciences: history, the present time, the future, EU experience: International scientific conference (September 6-7, 2023)*. Wloclawek, the Republic of Poland. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. С. 30-35.
- 57. Трускавецька І. Я. Використання Ar-book у процесі професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі. *Problematic questions of science and problems of development: Abstracts The VII International scientific and practical conference (October 30-November 1, 2023)*. Berlin, Germany. С. 235-237.

- 58. Трускавецька І. Я. Практика як важливий компонент підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі до професійної діяльності. Modernization of natural science education and natural sciences in the context of digitalization: International scientific conference (December 6-7, 2023). Częstochowa, the Republic of Poland. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. P. 45-48. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-385-9-12>
- 59. Трускавецька І. Я. Формування екологічної свідомості в процесі професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі. The latest information and communication technologies in education: abstracts of XI International Scientific and Practical Conference (November 27-29, 2023). Florence, Italy. С. 346-349.
- 60. Трускавецька І. Я. Професійна підготовка учителів природничої освітньої галузі на засадах інтегративного підходу. Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб. наук. пр. / за ред. О. І. Шапран і Ю. П. Шапрана. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2024. С. 478-484.
- 61. Трускавецька І. Я. Реалізація експериментальних досліджень у процесі професійної підготовки вчителів природничої освітньої галузі. Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 29-30 березня 2024 р.). Львів-Торунь: Liha-Pres, 2024. С. 51-55.
- 62. Трускавецька І. Я. Сучасні підходи підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі до формування екологічної компетентності учнів ЗЗСО. Географія та екологія: наука і освіта: зб. матеріалів Х Всеукр. (з міжнародною участю) наук.-практ. конф. (м. Умань, 18-19 квітня 2024 р.); [редкол.: Браславська О. В. (відпов. ред.), Денисик Г. І. [та ін.]. Умань: Візаві, 2024. С. 182-185.
- 63. Засекіна Т. М., Трускавецька І. Я. Проблеми розроблення модельних навчальних програм із природничих предметів для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Проблеми та перспективи розвитку природничої освітньої галузі: зб. наук. праць за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф. із міжнар. участю (м. Переяслав, 17-18 квітня 2024 р.). Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2024. Ч.1. С. 40-44.
- 64. Трускавецька І. Я. Професійна підготовка вчителів природничої освітньої галузі засобами технології моделювання. Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 23-24 травня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 94-97
- 65. Трускавецька І. Я. Тенденції розвитку природничої освітньої галузі в закладах освіти: виклики та перспективи. Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2024: інтеграційні процеси в освіті у науковому дискурсі: матеріали VIII Міжнар. конф. (м. Київ, 30 травня 2024 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України. Київ-Дрогобич: ТзОВ «Трек-ЛТД», 2024. С. 347-350.
- 66. Трускавецька І. Я. Методологічні аспекти застосування проектної технології у процесі професійної підготовки вчителів біології та основ здоров'я. Природничі науки та освіта: сучасний стан і перспективи розвитку: зб. наук. праць IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 7-8 листопада 2024 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. редкол.: Ю. Д. Бойчук та ін. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2024. С. 400-403.
- 67. Трускавецька І. Я. Використання цифрового додатка ROQED SCIENCE у процесі професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: зб. тез XIV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 7-8 листопада 2024 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2024. С. 81-83.
- 68. Трускавецька І. Я. Практичне застосування STEAM-технології у процесі професійної підготовки учителів природничої освітньої галузі. STEAM-освіта: від теорії до практики: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12-14 червня 2024 р.). Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. С. 266-269.
- 69. Трускавецька І. Я. Реалізація принципу активності в процесі професійної підготовки учителів природничої освітньої галузі. Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб.

наук. пр. / за ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. С. 512-518.

- 70. Трускавецька І. Я. Імплементация STEM-підходу в професійній підготовці майбутніх учителів природничої освітньої галузі. STEM та STEAM-освітні тенденції розвитку цифровізації в умовах євроінтеграції: матеріали Всеукр. науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Львів; Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 96-100.
- 71. Трускавецька І. Я., Сябренко А.В. Реалізація принципу екологізації в системі професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Актуальні проблеми підготовки фахівців природничих наук: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15-16 квітня 2025 р.). Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2025. С. 126-130.
- 72. Трускавецька І. Я. Технологія віртуальної реальності як інноваційний інструмент у професійній підготовці майбутніх учителів природничої освітньої галузі. Імерсивні технології в освіті (Immersive technologies in education): зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 29 квітня 2025 р.). Київ, 2025. С. 172-175.
- 73. Трускавецька І. Я. Технологія доповненої реальності в процесі професійної підготовки вчителів природничої освітньої галузі Актуальні проблеми природничих наук та їх викладання у закладах освіти: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 14-15 травня 2025 р.). Рівне: Видавець Ю. Кукса, 2025. С. 211-215.
- 74. Трускавецька І. Я. Практичні аспекти реалізації принципу науковості в контексті формування професійної компетентності вчителів природничої освітньої галузі. Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 22-23 травня 2025 р.). Тернопіль, 2024. С. 67-69.
- Сорока А., Трускавецька І. Особливості впровадження міжпредметних зв'язків у навчанні біології. Проблеми та перспективи розвитку природничої освітньої галузі: зб. наук. праць. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. С. 359-363.
- 76. Truskavetska I. Modern innovative technologies in the educational process in the training of specialists in biology. Theory and methods of educational activities in Ukraine: monograph / edited by Prof. Oleh Mikhailychenko. Beau Bassin, Germany: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2022. P. 79-95.
- 77. Наукове обґрунтування створення регіонального ландшафтного парку «Студениківський»: монографія / В. М. Носаченко, О. В. Дзюбенко, К. С. Варивода, І. Я. Трускавецька, В. В. Мічуда, Ю. Л. Козубенко, В. В. Редзюк; за заг. ред. Н. І. Коцур. Переяслав (Київ. обл.), 2024. 70 с.
- 78. Трускавецька І. Я. Зоологія безхребетних. Навчально-польова практика: посіб. з навчально-польової практики для студентів природничих факультетів закладів вищої освіти. Переяслав-Хмельницький: Вид-во «Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди», 2018. 232 с.
- 79. Трускавецька І. Я. Основи паразитології: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти біологічного напрямку. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я.М. 2020. 160 с.
- 80. Трускавецька І. Я. Біоетика з основами біологічної безпеки (Лекційний курс): навч. посіб для студентів природничого факультету закладів вищої освіти. Переяслав. Домбровська Я.М. 2020. 236 с.
- 81. Трускавецька І. Я. Ентомологія: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2022. 122 с.
- 82. Трускавецька І. Я. Зоологія. Екологія та філогенія безхребетних (частина перша): навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2023. Ч.1. 138 с.
- 83. Трускавецька І. Я. Сучасні методологічні підходи до навчання природничих дисциплін: навч.-метод. посіб. для здобувачів природничої освітньої галузі. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025.144 с.
- 84. Трускавецька І. Я., Трускавецький П. М. Електронні освітні ресурси в навчанні природничих дисциплін: навч.-метод. посіб. для здобувачів природничої освітньої галузі. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025.172 с.

- 85. Трускавецька І. Я. Методичні рекомендації до організації експериментальної роботи з професійної підготовки майбутніх учителів природничої освітньої галузі: метод. реком. для вчителів природничої освітньої галузі. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. 140 с.
- 86. Трускавецька І. Я. Еколого-фауністичні особливості комах ряду Coleoptera на правобережжі Канівського водосховища у межах Черкаської області. Екологічні науки. 2019. Вип. 3 (26). С. 110-114. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716-2019-3-26-21>
- 87. Трускавецька І. Я. Особливості біології та шкідливість жуків родини Короїди у лісових екосистемах Бучацького лісництва Черкаської області. Екологічні науки. 2020. Вип. 2 (29). С. 91-95. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.2-29.1.14>
- 88. Трускавецька І. Я. Видове різноманіття лускокрилих родини Бражники (Sphingidae) в урочищі Роженя Криниця Канівського району. Екологічні науки. 2020. Вип. 3 (30). С. 188-191. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.3-30.31>
- 89. Трускавецька І. Я. Ентомокомплекс шкідників ягідних культур в умовах Броварського району Київської області. Екологічні науки. 2021. Вип. 3 (36). С. 17-21. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.3-36.3>
- 90. Трускавецька І. Я. Особливості біології та розселення мурах (Formicidae) в ландшафтному заказнику «Стовп'язькі краєвиди» Екологічні науки. 2021. Вип. 5 (38). С. 99-103. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.5-38.17>
- 91. Трускавецька І. Я. Дослідження видового різноманіття Перетинчастокрилих (Hymenoptera) на території ландшафтного заказника місцевого значення «Стовп'язькі краєвиди». Екологічні науки. 2021. Вип. 2 (35). С. 120-124. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2021.eco.2-35.21>

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124 U003157

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Засекіна Тетяна Миколаївна

2. Tetiana M. Zasiiekina

Кваліфікація: д.пед.н., член-кор., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9362-5840

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніпко Валентина Володимирівна
2. Valentyna V. Onipko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2260-971X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Руслана Костянтинівна
2. Ruslana K. Romaniuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6306-7427

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мехед Ольга Борисівна
2. Olha B. Mekhed

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9485-9139

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шапран Ольга Іллівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шапран Ольга Іллівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Н.П.Онищенко

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна